

College van burgemeester en wethouders
gemeente Neerijnen
Postbus 30
4180 BA Waardenburg

Datum : 24 oktober 2014
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : HH/AJ/14/u538
Onderwerp : Jaarverslag archiefinspectie RAR

Gemeente Neerijnen	
Ingekomen	- 4 NOV. 2014
Routing	BV AB
Zaak	14-17441
Document	14-3140
Overig	0 1 5
Gezien	B S
Kopie	

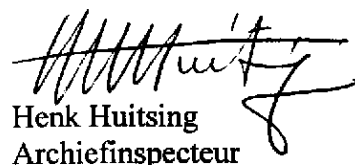
Geacht College,

Het Regionaal Archief Rivierenland biedt u hierbij het jaarverslag aan van het door de streekarchivaris gehouden toezicht op de niet-overgebrachte archiefbescheiden van uw gemeente over het jaar 2013. Het verslag kan beknopt worden aangeduid als Jaarverslag archiefinspectie RAR.

Het is het eerste zelfstandige jaarverslag van de inspectieactiviteiten. Als bijlage is een meerjaren-verslag opgenomen vanaf het jaar 2009 waarin de jaren de gemeenten Geldermalsen en Neerijnen tot het RAR toetraden.

De verslagen maken duidelijk dat de informatievoorziening en daarmee de rol van de archiefinspectie op een belangrijk kantelpunt staat en dit punt in feite al is gepasseerd. Was enige jaren geleden nog voornamelijk sprake van papieren archivering, binnenkort is alle informatie digitaal. In deze omstandigheid is het van cruciaal belang dat gemeenten een strakke, centrale regie over de archiefwaardige informatie gaan voeren, ook vanwege het sterk veranderende gemeentelandschap met de vele partnerschappen en dwarsverbanden. In zo'n regie is een visie op de informatievoorziening nodig. Onderdelen van zo'n visie zijn niet alleen de technische faciliteiten en de dienstverlening, maar ook de duurzame borging van de digitale informatie. De archiefinspecteur zal hierover binnenkort een aanbeveling doen.

Met vriendelijke groet,

Henk Huitsing
Archiefinspecteur

* Z 8 3 3 A 0 5 F 3 F 7 *

**Verslag van het door de streekarchivaris
van het Regionaal Archief Rivierenland
als gemeentearchivaris van Neerijnen
uitgeoefende
Toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven
van de gemeente Neerijnen
over het jaar 2013**

(Jaarverslag archiefinspectie RAR 2013)

1. Inleiding

Wettelijke grondslag

Het toezicht op de niet-overgebrachte archieven van de bij het Regionaal Archief Rivierenland aangesloten gemeenten behoort tot de kerntaken van het RAR. Deze taak is, zoals vastgelegd in artikel 32 lid 2 van de Archiefwet 1995, belegd bij de archivaris van deze gemeenten. Voor uw gemeente is dit de directeur/streekarchivaris van het RAR.

De uitvoering van het toezicht is zoals gebruikelijk in het archiefwezen gedelegeerd aan een gespecialiseerde medewerker die optreedt als archiefinspecteur. De uitvoering van het toezicht en de inspectie is opgenomen in de gemeentelijke archiefverordening.

Tot nu toe vond geen afzonderlijke jaarlijkse verslaglegging van dit toezicht plaats. In de algemene jaarverslagen van het RAR werd er summier aandacht aan besteed. Belangrijke onderwerpen werden ook toegelicht in de begroting en jaarrekening van het RAR.

Als gevolg van de Wet Revitalisering Generiek Toezicht 2012 heeft het Regionaal Archief Rivierenland besloten om met ingang van 2013 aan de colleges van burgemeester en wethouders van de aangesloten gemeenten jaarlijks verslag uit te brengen over het uit te voeren toezicht op de niet overgebrachte archieven van deze gemeenten.

Deeltaak

2103 is het laatste jaar waarin de inspectiefunctie als deeltaak bestaat. De functie van archiefinspecteur is bij het RAR al sinds jaren gekoppeld aan enkele interne beheertaken. Het aantal beschikbare fte's bij de dienst was nooit toereikend voor een full time archiefinspecteur. In 2013 was de archiefinspecteur tevens teamleider Beheer en behoud. De assistent archiefinspecteur was tevens inventarisator.

Volgens de 'Reken normformatie (inter-)gemeentelijke archiefinspectie', opgesteld door de landelijke provinciale archiefinspecteurs (LOPAI) en het voormalige Werkverband Gemeentelijke Archiefinspecteurs (WGA), zou de inspectie door het RAR voor de zes gemeenten en bijbehorende gemeenschappelijke regelingen ruim 2 fte moeten omvatten. In de praktijk heeft het RAR in 2013 ongeveer 0,6 fte beschikbaar. De inspecteurs kregen bij gelegenheid assistentie van de beeldspecialist van het RAR.

De situatie verandert in 2014 als beide inspectiefunctionarissen bijna geheel voor inspectietaken zullen zijn vrijgemaakt. Deze situatie brengt het aantal fte's op 1,4. Wel treden in 2014 twee gemeenten tot het RAR toe, te weten Maasdriel en Zaltbommel.

Gevolgen van generiek toezicht

De Wet Generiek Toezicht legt nadruk op het zogeheten horizontaal toezicht, waarbij een bestuurscollege verantwoording aflegt aan het algemeen bestuur. Met ingang van 2012 staat het bestuurlijke toezicht door de provinciale archiefinspecteur meer op afstand.

Dit houdt concreet ook in dat Regionaal Archief Rivierenland het eindstation is voor toetsing van gemeentelijke plannen voor vervanging, conversie en migratie, veiligstelling en beveiliging van documenten en digitale informatie en (ver)bouw en inrichting van archiefruimten.

De beide inspecteurs bereiden zich voor op deze taakuitbreiding. Zij houden zich via cursussen en workshops op de hoogte van de ontwikkelingen. Beide hadden ook contact met het Gelders Inspecteursoverleg en de sectie Inspectie van BRAIN de Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland.

2. Algemeen gedeelte

Geheel in de lijn van de ontwikkelingen op het gebied van Informatie- en archiefbeheer vragen de inspecteurs regelmatig aandacht voor de richtlijnen voor digitaal archiefbeheer. Gemeenten dienen zich op de hoogte te houden van deze ontwikkelingen.

Voor digitaal archiefbeheer zijn specifieke normen ontwikkeld zoals voor Informatie en archiefbeheer (NEN ISO 15489-1) voor Eisen aan functionaliteit voorinformatie- en archiefmanagement in programmatuur (NEN 2082) en de Standaard voor Metadata (NEN ISO 230 81).

Het RAR dringt bij de gemeenten aan op toepassing van de normen. Omdat gemeenten steeds meer digitaal werken, maar de archiefwettelijke eisen hiervoor nog lang niet altijd in acht nemen, is deze aandacht noodzakelijk. De normen die een uitwerking vormen van de wet- en regelgeving, dragen bij aan een verantwoord en veilig digitaal beheer.

Nieuw zijn ook de door de VNG geïntroduceerde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) die als interne meting voor het informatie- en archiefbeheer kan worden gehanteerd. Het RAR gaf in 2013 uitleg over het vragenformulier van deze KPI's aan medewerkers DIV van de gemeenten. In 2014 wordt dit voor de eerste maal ingevuld.

De archiefinspecteurs zullen dit initiëren. Doel is dat de bestuurscolleges als zorgdragers via de KPI's kennis nemen van de stand van zaken bij het informatie- en archiefbeheer in hun gemeente. Ook de provincie ontvangt graag een kopie van de ingevulde vragenlijst.

Door het RAR werd ook aandacht besteed aan vernieuwde wet- en regelgeving zoals de Archiefregeling en de Selectielijst voor archiefbescheiden van gemeentelijke en intergemeentelijke organen opgemaakt of ontvangen vanaf 1 januari 1996 (actualisatie 2012).

Bij de introductie van de nieuwe selectielijst werd speciaal aandacht gevraagd voor verbetering van de vernietigingslijsten die de gemeenten op basis van deze selectielijst opmaakt en voor het bepalen van voor vernietiging uit te zonderen archiefbescheiden vanwege lokaal of regionaal historisch belang. Het RAR gaf hierbij zijn visie op deze problematiek en zegde toe in 2014 een handleiding te presenteren.

Ontwikkelingen van een e-depot bij het Gelders Archief werden weliswaar aangekondigd, maar zijn in de verslagperiode nog niet gerealiseerd. Het Regionaal Archief zal een eigen adviesnotitie voor de gemeenten samenstellen.

3. Toezicht op het gemeentelijk archiefbeheer

- *Samenstelling calamiteitenplan*

Het door DIV opgestelde calamiteitenplan werd van opmerkingen voorzien en uiteindelijk positief beoordeeld. Neerijnen is de eerste gemeente met een eigen calamiteitenplan voor archieven.

- *Digitalisering bouwtekeningen*

Over de werkwijze en kwaliteit van digitalisering van de bouwtekeningen werd advies uitgebracht door de assistent-archieffinspecteur, samen met de beeldspecialist van het RAR.

- *Vervanging te bewaren archiefbescheiden*

De gemeente startte in 2013 met de samenstelling van een handboek voor vervanging van te bewaren archiefbescheiden. Het eerste concept voorstel werd zowel door beide archieffinspecteurs als de informatiemedewerker van het RAR van commentaar voorzien. Het RAR vroeg aandacht voor het referentiekader RODIN als leidraad bij de totstandkoming van het project. Met betrekking tot de controleomgeving van het scanproces wordt meer procedurele uitwerking gevraagd. De inspectie benadrukt hier nogmaals dat substitutie en papierloos digitaal archiveren in het risicomangement een plaats zouden moeten krijgen. De gemeente heeft het concept ook laten becommentariëren door een externe partij.

- *Advies op verzoek in het kader van de WOB*

Met betrekking tot een informatieverzoek in het kader van de Wet Openbaarheid Bestuur werd aan de gemeente de vraag voorgelegd of de vraagsteller gebruik kon maken van document management systeem Decos van de gemeente, omdat hierin digitaal zo gemakkelijk kan worden gezocht.

De archieffinspecteur merkte op dat ten eerste een WOB verzoek nooit het recht op informatie inhoudt en ten tweede Decos een informatiesysteem voor intern gebruik is dat bovendien privacy gevoelige gerubriceerde informatie kan bevatten en dan ook nooit door derden mag worden geraadpleegd.

- *Advies over inktvraat*

Op een vraag naar de status van het inktvraatonderzoek voor de registers van de burgerlijke stand 1981-2000 kon de archieffinspectie alleen een algemeen antwoord geven. De Nederlandse Vereniging Voor Burgerzaken gaf in 2013 de hoop op financiële vergoedingen van het Rijk op. Een vergoeding is dan ook niet te verwachten. Aan de gemeente Neerijnen is geadviseerd is om de registers te digitaliseren in het kader van het voorgenomen substitutieproject.

- *Opslagkosten voor overgedragen archief*

Het in 2012 overgebrachte archiefblok Gemeentebestuur van Neerijnen 1978-2005 valt voor een deel buiten de overbrengingstermijn. Om deze reden betaalt de gemeente per jaar opslagkosten voor de betreffende dossiers. Oorzaak is dat bij de vorming van het archief door de gemeente de voorgeschreven vorming van tienjarenblokken niet is gehanteerd. Een door de gemeente uit te voeren splitsing van het archief ten behoeve van de gewenste overbrenging achtte de gemeente niet uitvoerbaar.

De archiefinspecteur heeft aangegeven, dat hij bij een volgende overbrenging een formeel tienjarenblok wil overnemen.

- *Bewerking aangeleverde dossierinventaris*

Aan het bijwerken van de toegang (de dossierinventaris) op het genoemde bestuursarchief werd door de inspecteur de nodige tijd besteed. De toegang was door Neerijnen zelf opgemaakt maar bleek niet voldoende duidelijk voor raadpleging door burgers te zijn.

Met het oog op de overbrenging was eerder al aangekondigd dat overbrenging gepaard gaat met een bewerking van archief en dossierinventaris. Het dagelijkse bestuur van het RAR heeft de eisen aan deze bewerking in 2011 vastgesteld. De gemeente doet er verstandig aan om voor een volgende overbrenging geld te reserveren om het werk door een gekwalificeerd bureau te laten uitvoeren.

- *Controle van de vernietigingslijst*

In 2013 werd ook weer de lijst gecontroleerd van voor vernietiging in aanmerking komende stukken. De lijst werd goedgekeurd.

4. Toezicht op de gemeenschappelijke regelingen

Behalve met de gemeenten zelf had de inspecteur contact met gemeenschappelijke regelingen zoals de Omgevingsdienst Rivierenland, de GGZ van Regio Rivierenland en de Belasting Samenwerking Rivierenland.

In 2013 werden door de gemeenten maar ook door het waterschap, Regio Rivierenland en het Industrieschap Medel lijsten van te vernietigbare stukken ter beoordeling voorgelegd. Het RAR controleerde de lijsten en gaf aan welke archiefbescheiden wegens lokaalhistorische waarde alsnog voor bewaring in aanmerking kwamen.

- *Omgevingsdienst Rivierenland*

Over het archiefinrichtingsplan voor de omgevingsdienst werd enkele keren overleg gepleegd. De inspecteur adviseerde positief.

Een door de ODR aan de gemeentebesturen voorgelegde machtiging voor overdracht van archief werd door de inspectie teruggedraaid vanwege de in de machtiging opgenomen artikel over wettelijke vervanging. De vervanging werd niet inzichtelijk gemaakt door het ontbreken van een verplicht handboek. De gemeenten ontvingen hierover een brief van de archiefinspecteur. Met de ODR is nader overleggevoerd. Deze heeft toegezegd in 2014 een handboek samen te stellen en het eerst aan de archiefinspectie voor te leggen.

- *Regio Rivierenland (GGD)*

Voor de Gezondheidsdienst, onderdeel van Regio Rivierenland werd een aanbeveling opgesteld voor de afronding van het archief en de overdracht van dossiers aan de rechtsopvolger GGD Nijmegen. De GGD vestiging in Tiel hield per 1-7-2013 op te bestaan. In het kader hiervan werd een globaal overzicht van de archiefbestanden van de GGD opgesteld in samenwerking met de archiefmedewerkster.

- *Belasting Samenwerking Rivierengebied (BSR)*

Naar aanleiding van toetreding van de gemeenten Montfoort en IJsselstein werd een bezoek gebracht aan de BSR. Een eerder advies over invoering van een archiefverordening en een inrichtingsplan voor het bedrijfsarchief was niet nagekomen. Wel was de archiefsituatie verbeterd in de archiefruimte van Waterschap Rivierenland waar de BSR opslagruimte huurt.

E. Kok-Majewska
directeur/streekarchivaris

H.H. Huitsing
archiefinspecteur

R. Mink-Gijzen
archiefinspecteur

**Verslag over het door de streekarchivaris
van het Regionaal Archief Rivierenland
als gemeentearchivaris van Neerijnen
uitgeoefende**

**Toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven
van de gemeente Neerijnen
over de periode 2009-2012**

(Verslag archiefinspectie RAR 2009-2012)

1. Inleiding

Verslaglegging

Het toezicht op de niet-overgebrachte archieven van de bij het Regionaal Archief Rivierenland aangesloten gemeenten behoort tot de kerntaken van het RAR. Deze taak is, zoals vastgelegd in artikel 32 lid 2 van de Archiefwet 1995, belegd bij de archivaris van deze gemeenten. Voor uw gemeente is dit de directeur/ streekarchivaris van het RAR.

De uitvoering van het toezicht is zoals gebruikelijk in het archiefwezen gedelegeerd aan een gespecialiseerde medewerker die optreedt als archiefinspecteur. De uitvoering van het toezicht en de inspectie is opgenomen in de gemeentelijke archiefverordening.

Tot nu toe vond geen afzonderlijke jaarlijkse verslaglegging van dit toezicht plaats. In de algemene jaarverslagen van het RAR werd er summier aandacht aan besteed. Belangrijke onderwerpen werden ook toegelicht in de begroting en jaarrekening van het RAR.

Over de voorafgaande periode vanaf 2009 brengt het RAR een samenvattend meerjaren verslag uit. In 2009 traden Geldermalsen en Neerijnen tot het RAR toe en werd een nieuwe directeur/ streekarchivaris benoemd.

Deeltaak

De functie van archiefinspecteur is bij het RAR al sinds jaren gekoppeld aan enkele interne beheertaken. Het aantal beschikbare fte's bij de dienst is in de verslagperiode niet toereikend voor een full time archiefinspecteur. Ook het openhouden, tot maart 2012, van de dependances van het RAR maakte een combinatie van taken noodzakelijk.

In de periode 2009-2013 was de archiefinspecteur tevens teamleider Beheer en behoud en tot de zomer van 2011 was hij contactarchivaris voor Buren en Neder-Betuwe. De archiefinspecteur werd in de verslagperiode intern ook betrokken bij de voorbereiding van de nieuwbouw van het RAR en vooral met betrekking tot de archiefbewaarplaats, de klimaatinstallatie en de verhuizing van de archieven naar de nieuwe depots.

Volgens de 'Reken normformatie (inter-)gemeentelijke archiefinspectie', opgesteld door de landelijke provinciale archiefinspecteurs (LOPAI) en het voormalige Werkverband Gemeentelijke Archiefinspecteurs (WGA), zou de inspectie door het RAR voor de zes gemeenten ruim 2 fte omvatten. In de praktijk heeft het RAR ongeveer 0,6 fte beschikbaar.

Sinds de toetreding van de gemeenten Geldermalsen en Neerijnen wordt de archiefinspecteur enkele uren per week ondersteund door een, van het opgeheven Streekarchief West-Betuwe toegetreden medewerkster. Beiden worden incidenteel, op het terrein van digitalisering, bijgestaan door de beeldspecialist van het RAR.

Inrichting van het toezicht

Mede door de beperkte capaciteit spitste de inspectie zich in eerste instantie toe op vaste, terugkerende aandachtsgebieden zoals de overbrenging van gemeentelijke

archieven en de controle van de selectie en vernietiging van gemeentelijke archiefbescheiden.

Een model voor een gemeentebrede inspectie aan de hand van te houden interviews werd na gesprekken met Geldermalsen en Neder-Betuwe gestaakt. De opzet, een model van het Gemeentelijk Werkverband voor Archiefinspecteurs, bleek te intensief te zijn. Bovendien kondigde zich een nieuwe wijze van verslaglegging aan, in de vorm van de door de VNG geïntroduceerde KPI's, de Kritische Prestatie Indicatoren. De interviews gaven wel een goed beeld van het archiefbeheer bij de gemeenten en worden in de toekomst wel op beperkte schaal toegepast.

Landelijke ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening verlegden de aandacht van de inspectie naar het digitale archiefbeheer bij de gemeenten en met name vervanging of wettelijke vervanging. Gemeenten die op dit terrein initiatieven namen, hebben in de verslagperiode meer aandacht gekregen dan gemeenten die hiertoe niet overgingen.

Het toetsingskader voor het archieftoezicht ligt sinds 2009 vast in de Archiefregeling waarin de eerder afzonderlijk bestaande Ministeriële regelingen voor duurzaamheid archiefbescheiden, goede, geordende en toegankelijke staat, voor archiefruimten en archiefbewaarplaatsen zijn opgenomen.

Behalve met de gemeenten zelf had de inspecteur contact met gemeenschappelijke regelingen zoals de Bestuursdienst, GGZ en AVRI van Regio Rivierenland, de Belasting Samenwerking Rivierenland, en Lander Werk & Participatie. Daarnaast was er overleg met Waterschap Rivierenland waarmee het RAR een beheerovereenkomst is aangegaan voor de overgebrachte waterschapsarchieven.

2. Toezicht op het gemeentelijk archief- en informatiebeheer

1. Inleiding

Zoals in het algemene gedeelte al is aangegeven, was er in de verslagperiode voor inspectie een beperkte capaciteit. De aanleiding voor contact kwam vaak van de gemeente. Voor proactieve inspectie was weinig tijd.

In de verslagperiode ontving de streekarchivaris overigens bijna geen mededelingen in gevolge art. 13 van de Archiefverordening over voornemens in de gemeente tot opheffing, samenvoeging of splitsing van beheerseenheden, bouw of inrichting van de archiefruimte, verandering van informatiesystemen of wijziging van ordeningsystemen.

In de verslagperiode werden in de gemeente wel initiatieven op dit gebied genomen. Art.13 spreekt van tijdige mededeling opdat de archivaris nog voorafgaande op besluiten hieromtrent op de betreffende voorstellen kan reageren.

2. Beheer van het dynamisch archief

In de verslagperiode was bij de gemeente het papieren archief leidend. De gemeente beheerde digitaal oorspronkelijke archiefinformatie in de vorm van e-mail, website informatie, spreadsheets, digitale foto's en tekeningen. Voor duurzaam beheer op dit gebied ontbrak een brede beleidsmatige aanpak.

De gemeente beschikt niet over een volledig en logisch overzicht van de archiefbescheiden en archiefinformatie binnen de gemeente, hetzij papier of digitaal.

Voor een deel van de gemeentelijke archiefinformatie werden in 2012 plannen voor substitutie/wettelijke vervanging opgesteld.

De archiefinspecteur onderhield contact over lopende zaken. In 2009 werd de inhoud van de archiefruimte geïnspecteerd. Een aantal kadastrale leggers en een wegenlegger van Ophemert werden daarbij direct aan het RAR overgedragen. Met het archiefbureau Doc Consult werd overleg gepleegd over de bewerking van bouwvergunningendossiers. De inspecteur constateerde dat de gemeente zijn archief niet volgens tienjarenblokken beheert. Dit heeft negatieve consequenties voor periodieke overbrenging volgens de normen van de Archiefwet. De inspecteur heeft dit meegedeeld.

Aan het gemeentebestuur werd in 2010 een brief gezonden waarin werd toegelicht aan welke eisen de overbrenging moet voldoen. Ook werden de opties toegelicht voor het overdragen van nog niet bewerkt en/of niet openbaar archief. Een van deze opties betrof een keuze uit opslagtarieven voor archiefbescheiden jonger dan 20 jaar.

Over de WABO schreef de archiefinspecteur in maart 2010 een brief aan het college. Daarin pleitte hij voor een brede interne aanpak van de inrichting van benodigde faciliteiten binnen de gemeente en voor het gebruik van het eigen archiefwaardige DMS systeem voor archivering omdat het Overheidsloket (OLO) niet aan de eisen voldeed. Van de gemeente werd een notitie ontvangen over de opzet van de WABO.

2.1. Calamiteitenplan

Het RAR overlegde in 2009 over de opstelling van een calamiteitenplan. Opstelling hiervan zou zijn toegezegd door de archiefinspecteur van het opgeheven streekarchief West-Betuwe. Als opvolger zou het RAR dit moeten uitvoeren. Het RAR heeft zich hierin zeer terughoudend opgesteld, omdat de inspectiefunctie niet samengaat met uitvoerende werkzaamheden in het te inspecteren taakveld. Het RAR moet dit juist toetsen. DIV heeft daarop zelf het initiatief voor een calamiteitenplan genomen. De assistent archiefinspecteur heeft dit in 2012 beoordeeld. afronding vindt plaats in 2013.

2.2. Cliëntendossiers.

In 2010 deed de archiefinspecteur navraag bij het Centrum voor Werk & Inkomen over de staat van de cliëntendossiers van Neerijnen die door dit centrum in 2006 zijn gedigitaliseerd.

De gemeente vroeg zich af of deze dossiers nu toegankelijk zijn en of ze eventueel door Neerijnen in geordende en toegankelijke staat kunnen worden teruggenomen als dit nodig zou zijn.

De archiefinspecteur leidt uit de gevoerde correspondentie af, dat W&I de gemeente achteraf heeft geïnformeerd, dat wel een protocol voor duurzaam beheer was opgesteld, maar dat niet duidelijk is in hoeverre dit nu voldoet. De dossiers zijn op termijn vernietigbaar en voor digitalisering was dan ook geen provinciale

toestemming nodig voor vervanging (substitutie). Op een verzoek hierover inzicht te verschaffen, werd door W&I niet gereageerd.

2.3. Digitalisering

De gemeente digitaliseerde in de verslagperiode onder andere de bouwvergunningen. Het ging hierbij niet om wettelijke vervanging of substitutie. De assistent-inspecteur en de beeldspecialist van het RAR adviseerden hierbij.. De gemeente besteedde de bewerking van tekeningen groter dan A3-formaat uit aan het digitaliseringbedrijf DocCare te Tiel. Ook daarmee werd overleg gepleegd. De door dit bedrijf gemaakte proefscans werden door de beeldspecialist gecontroleerd.

3. Voorbereiding van de overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats

Volgens de archiefwet moeten gemeentelijke archiefbescheiden na 20 jaar in blokken van 10 jaar worden overgebracht naar een archiefbewaarplaats.

De archiefinspecteur onderzocht in hoeverre de over te brengen archieven van de gemeente aan de eisen van overbrenging voldeden. Norm hiervoor was de 'Beleidsregel bewerking codearchieven' van het Landelijk Overleg van Provinciale Archief Inspecteurs (LOPAI). De norm stelt eisen aan de selectie (verwijdering van te vernietigen archieven), de toegankelijkheid (in de vorm van een op publieksgebruik gerichte inventaris) en de verpakking (in zuurvrije middelen). Het dagelijkse bestuur van het RAR nam deze norm als uitgangspunt over voor de door de gemeente over te brengen archieven.

Het bestuursarchief 1979-2005 is niet in archiefblokken ingedeeld. Opdeling achteraf is haast niet mogelijk. De gemeente heeft niet alleen de stukken tot 1993, maar het hele blok in één keer moeten overbrengen. Het RAR zal jaarlijks voor de niet openbare/wettelijk over te brengen stukken opslagkosten in rekening brengen. Het archief is wel zuurvrij verpakt. De gemeente zegt de toegankelijkheid van het archief zelf te willen aanpassen aan de voor openbaarheid gewenste norm.

Van het archief van de Technische Dienst van de voormalige gemeenten voerde de gemeente zelf de selectie en vernietiging uit voor een deel van stukken. De assistent archiefinspecteur verleende advies bij de verdere voorbereiding van de overbrenging.

4. Controle op de vernietiging van archiefbescheiden met een beperkte bewaartermijn

De Archiefwet schrijft in art. 12 voor archiefstukken met een beperkte bewaartermijn een jaarlijkse vernietiging voor. De medewerkers DIV van de gemeente maakten jaarlijks lijsten op van voor vernietiging in aanmerking komende archiefbescheiden. De lijsten werden samengesteld op basis van de landelijke Selectielijst voor (inter)gemeentelijke archiefbescheiden. Ze werden voor gelegd aan de assistent archiefinspecteur. Deze controleerde of de lijst geen te bewaren bescheiden bevat en of vernietigbare stukken voornamelijk op grond van lokaal of regionaal historisch belang alsnog van vernietiging moesten worden uitgezonderd.

Helaas kon dit niet altijd aan de hand van de beschrijvingen worden opgemaakt, zodat de originelen moesten worden opgevraagd. Hierover werd met de betrokkene overleg gepleegd.

Daadwerkelijke vernietiging mag pas plaatsvinden na goedkeuring van de lijst door de gemeentearchivaris.

Naar aanleiding van een vraag van de gemeente over bewaring van (digitale) foto's als archiefstukken heeft het RAR in 2010 een advies uitgewerkt. Dit is aan alle aangesloten gemeenten toegezonden. De keuze voor bewaring van foto's hangt enerzijds samen met het werkproces, anderzijds met het historisch belang. De gemeente Neerijnen gaf aan dit ook zo te benaderen.

5. Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats

In 2009 en in 2011 werd een archiefdossier van een 'vertrouwenscommissie benoeming burgemeester' overgebracht.

In september 2012 bracht de gemeente de volgende archieven over naar de archiefbewaarplaats in Tiel: het archief Gemeentebestuur Neerijnen 1978-2005 (109 m), de bouwvergunningen Neerijnen 1978-2005 (105 m), het archief Technische dienst voormalige gemeenten Neerijnen (Est-Opijnen, Neerijnen, Ophemert, Tuil, Varik, Waardenburg) 1946-1978 (12 m).

De archieven waren voor zien van door de gemeente zelf opgestelde toegangen. Het RR zal de toegangen na controle en aanpassing opnemen in het archiefsysteem van de archiefdienst. De formele overbrenging vindt plaats in 2013.

6. Overige aangelegenheden

Met vertegenwoordigers van de gemeenten bracht de archiefinspecteur in 2009 een bezoek aan het e-depot van de gemeente Rotterdam. E-depots zijn de toekomstige opslagvoorzieningen voor digitale archiefinformatie.

Ontwikkelingen van een e-depot bij het Gelders Archief werden weliswaar aangekondigd, maar zijn in de verslagperiode nog niet gerealiseerd. Het Regionaal Archief zal een eigen adviesnotitie voor de gemeenten samenstellen.

In 2011 schreef de archiefinspecteur een advies voor invulling door de gemeente van de enquête voor de nulmeting door de provinciale archiefinspectie.

Henk Huitsing,
archiefinspecteur RAR